

Samværspolitikker hos De Gule Spejdere i Danmark

Det, at være spejder, skal være en god oplevelse. Alle de ydre rammer skal være så optimale som muligt for, at den enkelte oplever en glæde ved at være spejder.

Der er en række forhold – de indre rammer – som også skal være i orden.

Vi skal have opmærksomhed på samværsformerne imellem os, hvordan vi omgås hinanden.

Vi er en organisation, hvor vores formål blandt andet er at opdrage og præge børn og unge. Vi har respekt for den enkelte spejders integritet.

Gruppernes og korpsets samværspolitik er et fælles anliggende, og det forventes at forældre, spejdere og ledere diskuterer disse med jævne mellemrum.

Det er vigtigt at skabe en fælles forståelse i de enkelte grupper for, at det kræver åbenhed og dialog i gruppen at kunne håndtere alle situationer. Det skal være naturligt at tale med en lederkollega om, hvordan vi beskytter os selv og børnene. F.eks. kan et trøstende kram være for meget, eller? Skal der være accept før et kram?

Åbenhed er vigtig, samtidig med en tydelig beskrivelse af, hvad I gør, og hvad det betyder. Eksempelvis hvad er processen ved "flåtkontrol". Beskriv processen, hvordan sker det i praksis, og hvad er ikke inkluderet.

Vi er en del af det omgivende samfund, der hele tiden forandrer sig, så vi bør løbende være klar til at tage nye udfordringer op.

Samværsformer dækker social adfærd, mobning, chikane, seksuelle krænkelser, alkohol og brug af rusmidler og tobak. Samværsformerne dækker også vores adfærd på digitale platforme.

Samværspolitikken er gældende for hele korpset - både ved korpssarrangementer og ved aktiviteter hos de enkelte grupper. Ved overskridelser har både de enkelte grupper og korpset pligt til at påtale eller sanktionere over for den/de pågældende.

De Gule Spejdere skal opretholde en anerkendende kultur, hvor ingen oplever mobning, diskrimination eller krænkende adfærd. Alle ledere og hjælpere forpligter sig til at respektere spejdernes personlige grænser og sikre, at samværet til enhver tid foregår på børnenes præmisser

Inklusion og sprogbrug

De Gule Spejdere er åbne og inkluderende over for alle og anerkender, at vi alle er forskellige og med forskellige behov.

Vores medlemmer skal føle sig velkomne uden fordømmende holdninger, og det er vigtigt, at vi er rollemodeller

Voksne skal være opmærksomme på sprogbrug og tone; ingen nedsættende kommentarer eller ydmygende drillerier tolereres. Ros, anerkendelse og positiv instruktion skal kendetegne samværet. Hvis en spejder viser tegn på ubehag ved en situation eller relation, tager lederne det alvorligt og søger dialog om, hvad der skete, så det ikke gentager sig. Kort sagt: Respekt, omsorg og gennemsigtighed skal guide al kontakt mellem voksne og børn.

Alkohol

Indtagelse af enhver form for alkohol hører ikke sammen med spejderarbejdet. Vi har et ansvar for at lære spejderne, at tage ansvar for deres liv og påvirke dem i de valg, de træffer. Vi voksne skal være gode rollemodeller for børn og unge. Dette gælder også, når det drejer sig om at have et fornuftigt forhold til alkohol. Der gælder følgende for indtagelse af alkohol:

- Som udgangspunkt drikkes der ikke alkohol, imens spejderarbejdet er i gang.
- Ingen ledere, medhjælpere o.lign. må indtage alkohol, såfremt der er spejdere til stede under 18 år.
- Alkohol må ikke indtages af personer under 18 år.
- På aftalte tidspunkter og steder, efter det daglige arrangementsprogram er afsluttet, hvor der deltager spejdere under 18 år, kan personer over 18 år eventuelt nyde alkohol i begrænsede mængder (hvilket er fastsat til maks. 3 genstande pr. person)
- Der skal altid blandt lederne være et tilstrækkeligt antal (mindst 1 fra hver gren i gruppen), der kan tage fuldt og helt ansvar i en kritisk situation.
- Ingen leder må være synligt påvirket foran spejderne, og enhver leder skal altid agere på en sober måde.
- Alle forventes at tage ansvar for, at retningslinjerne overholdes.

Rusmidler

- Rusmidler af enhver form er uacceptable og vil medføre øjeblikkelig bortvisning.

Tobak og nikotin produkter

- Ved alle aktiviteter og arrangementer skal rygeloven overholdes. Det vil sige, at der ikke må ryges indendørs, og udendørs skal der være et rygested forbeholdt for rygere.
- Hvis der skal ryges ved arrangementer og til møder, skal det forudbestemmes, hvor der må ryges.
- På lejre udpeger lejrledelsen et sted, væk fra lejrpladsen, hvor der må ryges.
- Rygning er ikke tilladt for unge under 18 år.

Overgreb og krænkelse

Typer af overgreb

- Fysiske overgreb
- Følelsesmæssige overgreb
- Seksuelle overgreb

Fysiske overgreb

De Gule Spejdere i Danmark tolererer ikke fysiske overgreb. Fysiske overgreb opleves i situationer, hvor man bliver udsat for kropslig smerte gennem slag, spark, vold eller andet, hvor kroppen direkte påvirkes.

I det daglige spejderarbejde er vi opmærksomme på, hvor grænsen mellem at udfordre hinanden fysisk og presse vores fysik går i forhold til, hvornår det bliver et overgreb. Denne vurdering skal altid tages inden en aktivitet iværksættes.

En følge af gentagne fysiske overgreb kan være en usikkerhed og utryghed om, hvornår og hvordan overgrebene sker igen hvilket leder til et følelsesmæssigt pres (se: Følelsesmæssige overgreb).

Følelsesmæssige overgreb

Følelsesmæssige overgreb er alle overgreb, som opleves som et brud på vores følelsesmæssige integritet. Typer af følelsesmæssige overgreb kan være:

- Mobning er udtalelser, som ved første tanke oftest lyder som sjov, men vær opmærksom på, om det er systematisk mod samme person og hvordan denne person oplever det, som bliver sagt. Vi er alle forskellige og har forskellige niveauer for, hvad der er sjovt, og hvad som føles som et verbalt overgreb. Det kan være øgenavne, sjov på andres bekostning, nedgørende bemærkninger osv.
- Trusler hvor du skræmmes til f.eks. ikke at dele viden eller til at gøre ting eller komme ud i situationer som ikke føles rigtige eller som presser dig fysisk ud over din formåen. Det kan også være situationer, hvor du bliver straffet, uanset hvilket valg du tager.
- Hån og blive gjort til grin er i tråd med mobning, men her kan det også være udtalelser som nedgør dig som person, og hvor der tales til dig på en nedladende måde.
- Objektivisering hvor du som menneske udelukkende vurderes ud fra dit udseende, køn og/eller din baggrund og bliver talt til efter denne vurdering og derfor måske ikke tages alvorlig i en diskussion eller overbeskyttes i forhold til opgaver
- Påførelse af skyld og skam kan ske hvis man skældes ud for ting man ikke kunne gøre for eller endnu værre, at man anklages for noget man ikke har gjort og bliver gjort til skamme.
- Udelukkelse fra fællesskabet kan være situationer hvor man ikke får samme information som alle andre eller man ikke bliver taget med ind i fællesskabet men bliver holdt udenfor

Alle disse typer af overgreb foregår oftest i fuld synlighed og alle som oplever dette har en pligt til at træde til og påtale det hurtigst muligt for at stoppe det og derefter melde det til en leder som skal vurdere konsekvensen af hændelsen og håndtere denne.

Seksuelle krænkelser

Vores samværsformer skal være med til at forebygge, at spejdere føler sig krænkede eller udsættes for seksuelle overgreb. Vi skal hjælpe børn og unge til at blive bevidste om deres personlige grænser og give dem styrke til at markere dem over for andre.

Fysisk kontakt skal altid være passende og omsorgsfuld – man giver f.eks. highfives, kram eller lignende, hvis barnet er tryk ved det, men undgår enhver seksuelt betonet berøring. Voksne må aldrig udnytte deres position; enhver form for seksuelt forhold mellem ledere og mindreårige er naturligvis forbudt og medfører øjeblikkelig bortvisning samt politianmeldelse. For at styrke forebyggelsen skal alle grupper have tydelige "sociale spilleregler" for samvær, som drøftes med lederteamet mindst én gang årligt.

Sikker voksen-barn interaktion: Der skal tilstræbes åbenhed i samværet. Som hovedregel er mindst to ledere til stede ved spejderaktiviteter, især når der er tale om aktiviteter én-til-én (fx eneundervisning, trøst af ked af det-barn, badning o.l.). Ledere skal så vidt muligt undgå at være alene med et barn ude af andres syn eller hørevidde – benyt fællesarealer eller åbne døre for at skabe tryghed for begge parter. Overnatninger indrettes, så børn sover med børn og voksne med voksne (eller i adskilte sektioner i samme rum/telt), medmindre særlige forhold gør det nødvendigt at fravige (fx en syg spejder – og da bør to voksne være til stede).

Alle, der bliver ledere i DGS, og personer, der skal omgås børn under 15 år, skal i dag have deres forhold undersøgt i Det Centrale Kriminalregister. Dette foregår ved hjælp af en børneattest, som korpsets

administration indhentes ved politiet efter indstilling fra de lokale grupper. Der skal indhentes børneattester på:

- Ledere
- Styrelsesmedlemmer
- PL/PA'ere over 15 år
- Hjælpere med fast tilknytning til gruppen
- Personer som skal deltage på lejre med deltagelse af børn under 15 år

Der henvises til korpsets politik for indhentelse af børneattester.

Det kan mindske risikoen for overgreb, men ikke fjerne den. Korpset indhenter hvert 2. år børneattest på alle som falder indenfor ovenstående kriterier. I tilfælde af, at korpsets administration skulle modtage en positiv børneattest, vil den pågældende i første omgang blive bedt om at forlade korpset omgående. Sker dette ikke, vil korpsets administration rette henvendelse til politiet og bede om hjælp til håndtering af situationen.

Det er vigtigt, at man lokalt har et godt kendskab til sine ledere og hjælpere, og at man har nogle fornuftige samværsformer, så man undgår situationer, der kan misbruges eller mistolkes. Sociale spilleregler for samværet i en gruppe er medvirkende til at sikre en synlighed af de situationer, hvor der er sket brud på reglerne. I de tilfælde, hvor der er tale om en svagt begrundet mistanke til et medlem af gruppen, anbefales det at tage en åben og generel drøftelse. I tilfælde af formodet, seksuelt misbrug er der mange hensyn at tage. Der er hensynet til barnet, familien, den mistænkte, lederne og de andre spejdere og deres forældre. Vær opmærksom på følgende, hvis du er vidne til formodet, seksuelt overgreb:

Hvis du får viden om, at et barn, en ung eller en voksen er udsat for eller har været udsat for krænkelse eller overgreb (kan eksempelvis være forsømmelse og seksuelle overgreb og kan både være fysiske eller psykiske), skal du anmelde det til politiet og underrette de sociale myndigheder. Du skal desuden orientere korpsskontoret om hændelsen, så der er styr på formalia og du kan desuden få hjælp, hvis der er behov for det.

Hvis en leder, hjælper eller spejder efterforskes, er sigtet for eller dømt for forhold, der ikke er i overensstemmelse med De Gule Spejders værdier eller på anden vis i modstrid med at bestride en lederpost hos De Gule Spejdere, skal vedkommende suspenderes øjeblikkeligt. Suspensionen opretholdes så længe, der pågår strafferetlig undersøgelse eller sagsbehandling. En suspension kan naturligvis også være relevant af andre årsager.

Husk

1. Bevar roen og overblikket.
2. Tal åbent om de ting, du har iagttaget og hør, hvordan de andre ledere/voksne har oplevet det.
3. Tag udgangspunkt i, at du selv har oplevet en situation som grænseoverskridende, og spørg de andre, hvor deres grænse går, og hvordan vi undgår at overskride andres grænser.
4. Benyt dig af muligheden for støtte, hjælp og vejledning.
5. Kontakt din nærmeste leder og afgør i dialog med denne, hvilke handlinger dine iagttagelser skal medføre.
6. Skriv ned, hvad du har set eller hørt. Undgå fortolkninger og vær så konkret som muligt.
7. Kontakt Korpssstyrelsesformanden eller Spejderchefen for yderligere hjælp og vejledning og eventuelt yderligere handling.
8. Giv jer tid til at overveje situationen, før I tager handling. Tag eventuelt kontakt til berørte parter forældre.
9. Ved begrundet mistanke, kontakt da de sociale myndigheder og/eller politiet. I tilfælde af anmeldelse af et overgreb, skal den mistænkte suspenderes.
10. Pressekontakt: At håndtere pressen kan være en kompliceret opgave - kontakt Korpssstyrelsesformanden. Bliver du kontaktet af pressen, skal du altid bede journalisten om at ringe

tilbage senere, så du får tid til at kontakte Korpssstyrelsesformanden. Fortæl altid kun om de ting, du ved, og ikke hvad du tror.

Rådgivning

- De Gule Spejdere - Korpssstyrelsesformanden eller Spejderchefen
- Dansk Ungdoms Fællesråd
- Socialforvaltningen i barnets hjemkommune
- Børnetelefonen (<http://www.bornetelefonen.dk>)
- Forældretelefonen (<http://www.bornsvilkar.dk/raadgivning/foraeldretelefonen.aspx>)

Krisesituationer

Korpset har en krisehjælpsforsikring hos Falck, som dækker aktiviteterne i korpset, men også i de enkelte grupper. Aftalen om krisehjælpsforsikring hos Falck kan hentes på intrasiderne på korpsets hjemmeside.

I tilfælde af en pludseligt opstået krisesituation anbefales følgende handlingsplan:

1. Kontakt Spejderchefen eller formanden. De hjælper med en vurdering af, om korpsets krisehjælpsforsikring skal aktiveres.
2. Afgræns hurtigt, hvem der kunne tænkes at have brug for særlig psykologhjælp. Saml de berørte et isoleret sted, hvor der er konstant lederstøtte fra et begrænset antal ledere, som de berørte spejdere er trygge ved, og som de senere kan bruge som kontaktpersoner.
3. Vær opmærksom på alle spejderne på lejren/turneringen. Nogle kan have set eller hørt noget, som de har brug for at tale om.
4. Informér forældrene til de berørte spejdere. Det kan være en fordel, at spejderne bliver på lejren/turneringen, da de vil have brug for at være sammen med nogen, der har oplevet det samme som dem selv.
5. Informér i passende omfang alle spejderne om, hvad der er sket. Det behøver ikke at være i detaljer, men gør det klart, at de skal henvende sig til lederne, hvis de er i tvivl om noget.
6. Informér alle lejrens/turneringens ledere, så de er parate til at svare på spørgsmål. Det skal være klart for alle, hvad de må og skal fortælle.
7. Vær opmærksom på de involverede ledere. Krisesituationer kan virke stærkt, når man har ansvar for spejdere. Saml disse ledere og sørg for, at de får talt om deres oplevelser.
8. Sørg for, at der følges op på, hvordan involverede spejdere og ledere har det, når turneringen er slut.